

Hraunvallaskóli

VINÁTTA - SAMVINNA - ÁBYRÐ

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla I. hluti

Menntastefna Hraunvallaskóla

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.
Útgefin 2019.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.
© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Drekavöllum 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is
veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

FORMÁLI

Skólanámskrá hvers grunnskóla er gefin út í samræmi við lög um grunnskóla, nú frá árinu 2008 og ákvæði í aðalnámskrá grunnskóla, almennum hluta frá árinu 2011 og greinahluta frá árinu 2013. Sú skólanámskrá sem hér birtist er að auki samhæfð fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar. Í því felst að skólanámskráin hefur sömu uppbyggingu í öllum grunnskólum hvað efnisyfirlit (röðun), form (umbrot) og snið (efnisþættir) varðar en inntakið sjálft er ákvörðun hvers skóla – í samræmi við aðalnámskrá. Tilgangur þessa er bæði að auka fagmennsku í útgáfu skólanámskrár og að auðvelda yfirsýn skólanámskráa einstakra skóla innan Hafnarfjarðar, t.d. að koma í veg fyrir að efni vanti í þær og auðveldara sé að bera þær saman. Þrátt fyrir sameiginlegt form og efnisyfirlit er meginatriði skólanámskrárinnar sérstaða skólans sem kynnir þar áherslur sínar um nám og kennslu nemenda í samræmi við þá ábyrgð sem hann hefur samkvæmt lögum og reglugerðum.

Þótt skólanámskrá hvers skóla eigi að birta „sérstöðu“ hans er slíkt þó ekki einhlýtt. Þar sem aðalnámskrá grunnskóla birtir sameiginlega sýn um skólastarf á Íslandi þarf skólanámskrá hvers skóla einnig að endurspeglar slíkt. Í ákveðnum tilvikum getur skólakerfið í Hafnarfirði sameinast um ákveðna samhæfingu í inntaki skólastarfsins í öllum skólum. En í flestum tilvikum er það hvers skóla að skilgreina eigin útfærslu á skólastarfinu, innan ramma aðalnámskrár, sem marki sérstöðu skólans og hans sérstöku aðstæður.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjú meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hlutverk skólanámskrár er að veita upplýsingar um áætlaða framkvæmd skólastarfs í grunnskólanum með áherslu á það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram í viðkomandi árgangi. Hún er þannig leiðarvísir um skólastarfið og gefur til kynna að hverju er stefnt í skólastarfinu, þ.e. að hvaða hæfni er stefnt að nemandi nái á hverju námssviði, og fer fram í einstökum námsgreinum. Framkvæmdin sjálf, þ.e. hið daglega skólastarf, er þannig stöðug viðleitni til að ná ætlaðri stefnu þar sem ábyrgðin á framkvæmdinni er sameiginleg hjá skólayfirvöldum, starfsfólki skóla, foreldrum og nemendum með vissri verkaskiptingu og mismunandi ábyrgð í skólastarfinu. Til að framkvæmdin verði í samræmi við stefnuna þurfi allir aðilar að taka ábyrgð sína alvarlega.

Samhliða skólanámskrá er gefin út starfsáætlun skóla sem þarf að lesast samhliða skólanámskránni til að hún skiljist til fullnustu og fái fullt samhengi. Munur skólanámskrár og starfsáætlunar er ákvarðaður í aðalnámskrá grunnskóla, almennum hluta, (2011, bls. 64-65). Hafnarfjörður er með eigin áherslur um samspil skólanámskrár og starfsáætlunar.

EFNISYFIRLIT

FORMÁLI.....	3
EFNISYFIRLIT	4
INNGANGUR.....	5
SAGA SKÓLANS.....	6
I. Menntastefna skólans.....	7
I.1 Gildi, leiðarljós, uppeldis- og kennslufræðileg sýn til kennsluhátta skólans.....	7
I.1.a Gildi og leiðarljós skólastarfsins	8
I.1.b Uppeldis- og kennslufræðileg sýn á skólastarfið.....	8
I.1.c Sérkenni skólans sem móta skólastarf hans og kennsluhætti.....	8
I.2 Stefna og stefnuþættir skólastarfsins.....	10
I.2.a Grunnþættir menntunar.....	12
I.2.b Símenntun, þróunarstarf og innra mat skóla.....	19
I.2.c Foreldrasamstarf, upplýsingamiðlun og mótun skólasamfélags.....	20
I.2.d Samstarf og tengsl skólastiga og tengsl við nærumhverfið.....	21
LOKAORÐ	23

INNGANGUR

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

SAGA SKÓLANS

Hraunvallaskóli hefur þá sérstöðu að innan veggja hans er rekinn bæði leik- og grunnskóli. Í raun má segja að nemendur hefji skólagöngu sína átján mánaða í Hraunvallaskóla og ljúki henni við sextán ára aldur. Grunnskólinn tók til starfa haustið 2005 í bráðabirgðahúsnæði að Ásvöllum í Hafnarfirði. Þá voru um 90 nemendur í 1. – 4. bekk og 14 starfsmenn í skólanum. Haustið 2006 var fyrsti áfangi skólabyggingarinnar tilbúinn að Drekaöllum 9 og fluttist starfsemin þangað. Nemendum hafði fjölgað töluvert og voru þá orðnir um 260 í 1. – 7. bekk.

Það sama ár hóf leikskólinn starfsemi sína með um 100 nemendur í fjórum deildum. Samhliða hófst samstarf milli skólastíganna sem hefur verið í stöðugri þróun síðan. Í ágúst 2008 var þriðji og síðasti áfangi skólabyggingarinnar afhentur en þá voru skráðir um 480 nemendur í 1. – 9. bekk í grunnskólanum og starfsmenn þar komnir yfir 70. Hraunvallaskóli var þá fullbyggður einsettur þriggja hliðstæðu grunnskóli með íþróttahúsi ásamt fjögurra deilda leikskóla. Í skólanum tók fljótlega til starfa Tómsundamiðstöð sem samanstendur af Frístundaheimilinu Hraunseli og félagsmiðstöðinni Mosanum og lýtur hún stjórn skólastjóra.

Frá upphafi var lagt upp með að Hraunvallaskóli skyldi starfa eftir hugmyndafræði opna skólans og er byggingin hönnuð með það í huga. Ávallt hefur verið lögð áhersla á að nemendur hljóti góða alhliða menntun og fái hvatningu til náms í samræmi við þroska sinn og áhuga. Í kennsluskipulagi er lögð áhersla á hópavinnu og samvinnu nemenda. Kennarar vinna saman í teyrum í kennslustundum og við skipulagningu kennslunnar.

Vorið 2010 var í fyrsta skipti útskrifaður 10. bekkur frá skólanum og var það sögulegur áfangi í starfi skólans. Vorið 2015 var haldið upp á 10 ára afmæli skólans en það ár útskrifuðust í fyrsta sinn nemendur sem hafa verið í Hraunvallaskóla frá upphafi sinnar skólagöngu. Voru það einnig söguleg tímamót í starfi skólans. Margar hefðir hafa skapast í skólanum gegnum árin og eftir því sem starfsárunum fjölgar bætast nýjar hefðir við. Allir þessir viðburðir eiga góðan þátt í því að móta jákvæða og uppbyggjandi skólamenningu og eru mikilvægar stoðir við uppbyggingu skólasamfélagsins.

I. Menntastefna skólans

Menntastefna skóla er grunnstefna skóla og felur í sér á allar stefnuáherslur skólans í einni stefnu og skal birtast í skólanámskrá (aðalnámskrá 2011, bls. 64). Menntastefna skólans er sett fram á grundvelli sjónarmiða á aðalnámskrá grunnskóla þar sem kjarni hennar skulu vera sex grunnþættir menntunar (heilbrigði og velferð, jafnrétti, lýðræði og mannréttindi, læsi, sjálfbærni og sköpun). Meginatriði í menntastefnu skóla eru megináherslur skólastarfsins sem skilgreina má í gegnum margvíslega stefnuþætti um „stefnu skólans, gildi, uppeldis- og kennslufræðilega stefnu og kennsluhætti“ (aðalnámskrá grunnskóla 2011, bls. 66). Menntastefna skóla er þannig aðgreind frá (1) menntastefnu ríkisins en aðalnámskrá grunnskóla er þá birtingarmynd hennar á hverjum tíma og (2) menntastefnu sveitarfélagsins sem er skólastefna bæjarins.

Í Aðalnámskrá grunnskóla er kveðið á um að hver skóli skilgreini eigin menntastefnu sem er nánari útfærsla á aðalnámskrá (2011, bls.62). Menntastefna Hraunvallaskóla birtist í nokkrum hlutum eða þáttum og lýsir því hvernig skólinn markar sér sérstöðu og tekur ábyrgð á því samfélagslega verkefni sínu að mennta nemendur í öruggu umhverfi.

Menntastefna skóla birtist í nokkrum hlutum sem hér eru greindir í eftirfarandi þætti:

1. Gildi, leiðarljós, uppeldis- og kennslufræðileg sýn til kennsluhátta skólans.
2. Stefna og stefnuþættir skólastarfsins:
 - a. Grunnþættir menntunar og forvarnir.
 - b. Símenntun, þróunarstarf og innra mat skóla
 - c. Foreldrasamstarf, upplýsingamiðlun og mótun skólasamfélags.
 - d. Samstarf og tengsl skólastiga við nærumhverfið.
 - e. Aðrar áherslur skóla.

I.1 Gildi, leiðarljós, uppeldis- og kennslufræðileg sýn til kennsluhátta skólans.

Hraunvallaskóli er menntastofnun sem sinnir hlutverki sínu í samvinnu við heimili með það að markmiði að tryggja almenna menntun og velferð nemenda.

Almenn menntun stuðlar að alhliða þroska allra nemenda og virkri þátttöku þeirra í lýðræðisþjóðfélagi. Í því felst að nemandinn geri sér grein fyrir styrkleikum sínum, bæði þeim sem snúa að fræðilegri þekkingu og ekki síður þeim er snerta verkþekkingu og verklega færni. Almenn menntun styrkir þá hæfni einstaklingsins sem talin er nauðsynleg til að viðkomandi geti lifað og unnið í sátt við sjálfan sig, hafi möguleika á að þróast í og með umhverfi sínu og eigi möguleika á að bæta lífsskilyrði sín.

1.1.a Gildi og leiðarljós skólastarfsins

Grunngildi Hraunvallaskóla eru *vinátta, samvinna og ábyrgð*. Saman mynda þau grunn að stefnu skólans og eru leiðarljós í öllu skólastarfi. Merki skólans, **fleyið**, er lýsandi fyrir grunngildi skólans: Hvert segl táknað eitt gildi og seglin þrjú standa því fyrir vináttu, samvinnu og ábyrgð sem eru gullnar reglur sem gilda í öllum samskiptum. Fleyið er eins og bros í laginu og er táknrænt fyrir farartæki sem gefur okkur frelsi og jákvæðni til að koma okkur þangað sem við þurfum að fara í lífinu. Með gildin þrjú innanborðs verður ferðalagið okkur farsælt og ánægjulegt. Gyllti liturinn í merki skólans stendur fyrir visku, verðmæti og sól en sá dökkgræni fyrir grósku, vöxt og blíðu.

Vinátta

Samvinna

Ábyrgð

Merki skólans, **fleyið**, er lýsandi fyrir grunngildi skólans: Hvert segl táknað eitt gildi og seglin þrjú standa því fyrir vináttu, samvinnu og ábyrgð sem eru gullnar reglur sem gilda í öllum samskiptum. Fleyið er eins og bros í laginu og er táknrænt fyrir farartæki sem gefur okkur frelsi og jákvæðni til að koma okkur þangað sem við þurfum að fara í lífinu. Með gildin þrjú innanborðs verður ferðalagið okkur farsælt og ánægjulegt. Gyllti liturinn í merki skólans stendur fyrir visku, verðmæti og sól en sá dökkgræni fyrir grósku, vöxt og blíðu.

1.1.b Uppeldis- og kennslufræðileg sýn á skólastarfið

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að nemendur hljóti góða alhliða menntun og fái hvatningu til náms í samræmi við þroska sinn og áhuga. Meginmarkmið skólastarfs í Hraunvallaskóla er að efla alhliða þroska barna og leitast við að hlúa að þeim andlega og líkamlega til þess að þau geti notið bernskunnar og skólagöngunnar í öruggu og uppbyggilegu umhverfi. Leitast er við að veita öllum börnum jafnan rétt til góðrar menntunar við hæfi hvers og eins og efla áhuga og löngun þeirra til frekari menntunar og þroska. Hraunvallaskóli starfar eftir hugmyndafræði opna skólans og er byggingin hönnuð með það í huga. Kennsla er miðuð við að mæta ólíkum þörfum einstaklinga sem setja sér eigin námsmarkmið, læra að skipuleggja nám sitt sjálfir og meta árangur sinn. Í kennsluskipulagi er lögð áhersla á hópavinnu, þemanám, einstaklingsvinnu, þrautalausnir, gagnrýna hugsun og færni nemenda til að afla sér þekkingar og nýta sér upplýsinga- og samskiptatækni í því skyni. Kennarar vinna saman í teyrum í kennslustundum og við skipulagningu og undirbúning kennslunnar. Nemendur í sama árgangi eru saman í umsjónarhópi/um með sinn/sína umsjónarkennara og sitt heimasvæði. Leik- og grunnskóli vinna náið saman að skipulögðum verkefnum en segja má að nemendur í Hraunvallaskóla hefji skólagöngu sína við tveggja ára aldur og ljúki henni við sextán ára aldur.

1.1.c Sérkenni skólans sem móta skólastarf hans og kennsluhætti

- i. Í Hraunvallaskóla er unnið eftir hugmyndafræði opna skólans þar sem kennslan tekur mið af ólíkum þörfum einstaklinga.
- ii. Í Hraunvallaskóla er áhersla á að allir nemendur fái að þroskast og vaxa sem einstaklingar gegnum skólastarf sem gerir þeim kleift að njóta hæfileika sinna og ná góðum alhliða námsárangri.

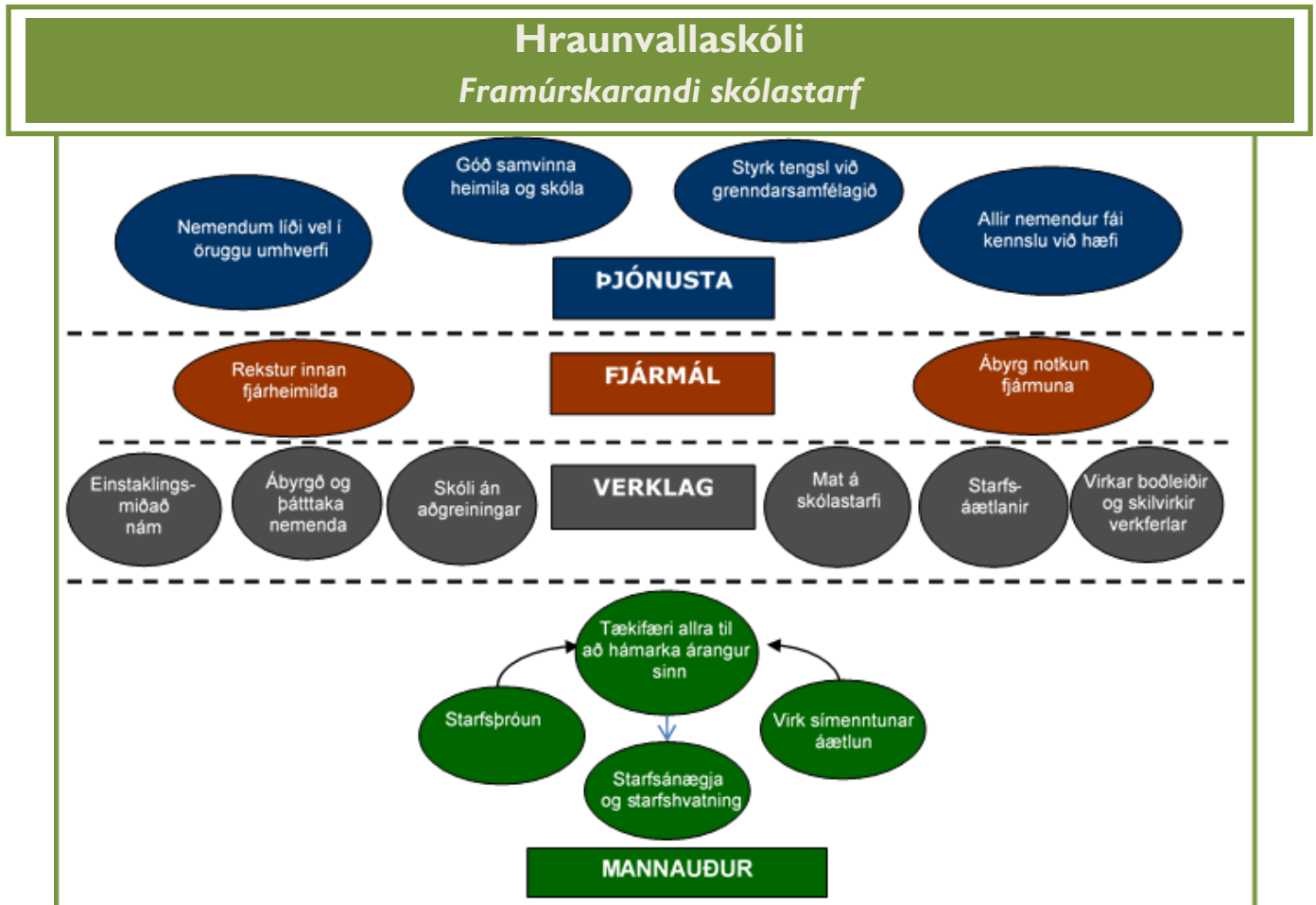

- iii. Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að mæta ólíkum þörfum nemenda með fjölbreyttum kennsluháttum, skipandi skólastarfi og jákvæðum skólabrag.
- iv. Í Hraunvallaskóla vinna kennarar saman í þörum í kennslustundum og í teyrum við skipulagningu og undirbúning.
- v. Í Hraunvallaskóla er áhersla á að nemendur nái góðum árangri í læsi sem allra fyrst á skólagöngu sinni. Sú kennsluaðferð sem lögð er til grundvallar í lestrarkennslu nefnist Byrjendalæsi en unnið er út frá grunni samvirktrar nálgunar. Gengið er út frá því að hlustun, tal, lestur og ritun séu samofnar aðgerðir sem skuli vera samtvinnaðar í læsisháttinum.
- vi. Í Hraunvallaskóla er áhersla á að koma í veg fyrir og draga úr óæskilegri hegðun nemenda með því að kenna og þjálfa félagsfærni, gefa jákvæðri hegðun gaum með markvissum hætti og samræma viðbrögð starfsfólks gagnvart nemendum sem sýna óæskilega hegðun gegnum SMT – skólafærni.
- vii. Í Hraunvallaskóla er leitast við að vera í góðu samstarfi við heimili nemenda og hafa upplýsingastreymi og aðgengi að starfsmönnum gott.
- viii. Í Hraunvallaskóla eru markvisst samstarf leik- og grunnskóla þar sem nemendur, kennarar og aðrir starfsmenn beggja skólastiga koma saman að hinum ýmsu verkefnum.
- ix. Í Hraunvallaskóla er áhersla á vellíðan nemenda og starfsmanna og stuðlað að velferð þeirra og góðri heilsu gegnum verkefnið Heilsueflandi grunnskóli.
- x. Í Hraunvallaskóla er leitast við að efla list- og verkgreinakennslu með áherslu á frumkvæði, forvitni, gleði og sköpun.
- xi. Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á skólaþróun með það að markmiði að leita ávallt bestu leiða til að mæta mismundandi þörfum nemenda.
- xii. Í Hraunvallaskóla er áhersla á nýtingu mannauðs og þekkingar sem býr í starfsmönnum og þátttöku þeirra við að leiða skólastarfið eftir meginmarkmiðum Hraunvallaskóla.

1.2 Stefna og stefnuþættir skólastarfsins

Vorið 2006 skrifuðu stjórnendur Hraunvallaskóla undir árangursstjórnunarsamning við stjórnendur Hafnarfjarðarbæjar. Stefnukort skólans og mælikvarðar litu dagsins ljós strax haustið 2006 en hafa verið endurskoðaðir reglulega síðan þá. Hér fyrir neðan er stefnukort Hraunvallaskóla.

Útlistun á stefnukorti

ÞJÓNUSTA

Áhersla á:

- Þekkingu, leikni og hæfni allra nemenda.
- Öruggt umhverfi og vellíðan allra nemenda.
- Heilbrigða lífshætti og forvarnarstarf.
- Jákvætt og virkt samstarf við heimili og grenndarsamfélag.

FJÁRMÁL

Áhersla á:

- Ábyrga nýtingu fjármuna.
- Markvissa áætlanagerð.

VERKLAG

Áhersla á

- Samstarf og samvinnu starfsmanna.
- Fagleg og lýðræðisleg vinnubrögð allra sem í skólanum starfa.
- Jákvæða samvinnu og lausnamiðaða hugsun í öllu samstarfi.
- Umbætur á grundvelli mats á skólastarfi.
- Virkt upplýsingaflæði og skilvirkar boðleiðir.
- Að starfsmenn séu meðvitaðir um hlutverk sitt, starfsvið og ábyrgð.

MANNAUÐUR

Áhersla á:

- Að nýta þann auð sem býr í starfsfólki til að leiða og móta skólastarfið.
- Samábyrgð og stuðning við starfsmenn.
- Framsækni og starfsánægju með hvetjandi og jákvæðu umhverfi.
- Skólaþróun og virka símenntun starfsmanna.

1.2.a Grunnþættir menntunar

Tilgangur:

„Að undirstrika meginatriði í almennri menntun og stuðla að meiri samfellu í öllu skólastarfi.“
(Aðalnámskrá grunnskóla, 2011, bls. 14).

Sú menntastefna sem birt er í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) er reist á sex grunnþáttum menntunar sem voru leiðarljós við námskráargerðina. Þær stoðir sem grunnþættirnir eru reistir á má finna í löggjöf fyrir leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla en einnig er sótt til annarrar löggjafar þar sem finna má ákvæði um menntun og fræðslu í skólakerfinu. Þá er tekið tillit til alþjóðlegra samninga sem Ísland er aðili að, svo sem barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og stefnu alþjóðlegra stofnana sem Ísland er aðili að.

Þessir grunnþættir eru:

- i. heilbrigði og velferð
- ii. jafnrétti
- iii. lýðræði og mannréttindi
- iv. læsi
- v. sjálfbærni
- vi. sköpun

Grunnþættirnir snúast um læsi á samfélag, menningu, umhverfi og náttúru þannig að börn og ungmenni læri að byggja sig upp andlega og líkamlega, að bjarga sér í samfélaginu og vinna með öðrum. Grunnþættirnir snúast einnig um framtíðarsýn og getu og vilja til að hafa áhrif og taka virkan þátt í að viðhalda samfélagi sínu, breyta því og þróa það. Grunnþáttunum er ætlað að undirstrika meginatriði í almennri menntun og stuðla að meiri samfellu í öllu skólastarfi. Þeir tengjast innbyrðis í menntun og skólastarfi og eru háðir hver öðrum. Með því að hugsa út frá þeim má skapa meiri heildarsýn um skólastarfið en hugmyndirnar að baki grunnþáttunum eiga að endurspeglast í starfsháttum skóla, samskiptum og skólabrag. Þeir skulu vera sýnilegir í öllu skólastarfinu og koma fram í inntaki námsgreina og námssviða.

Hér á eftir eru útlistaðar frekari áherslur grunnþátta menntunar í stefnu Hraunvallaskóla. Hér fléttast saman fræðsla, forvarnir og ferlar sem tengjast við grunnþætti menntunar, í samræmi við starfsviðmið fræðsluþjónustunnar um forvarnir. Sérstakt plagg hefur verið gefið út til leiðbeiningar um hvern grunnþátt.

HEILBRIGÐI OG VELFERÐ

Í Hraunvallaskóla er stuðlað að skólastarfi sem ýtir undir heilbrigði og velferð nemenda sem byggist á andlegri, líkamlegri og félagslegri vellíðan. Áhersla er á að skapa jákvæðan skólabrag og heilsueflandi umhverfi þar sem markvisst er hlúð að þroska og heilbrigði frá ýmsum hliðum. Helstu þættir heilbrigðis sem áhersla er lögð á eru: jákvæð sjálfsmynd, hreyfing, næring, hvíld, andleg vellíðan, góð samskipti, öryggi, hreinlæti, kynheilbrigði og skilningur á eigin tilfinningum og annarra.

Hraunvallaskóli hefur sett sér að starfa eftir fyrirkomulagi heilsueflandi grunnskóla og uppfylla alla þætti verkefnisins eins vel og unnt er. Áhersla er á þátttöku í almenningsverkefnum sem skólanum stendur til boða í sambandi við hreyfingu og heilsurækt. Hraunvallaskóli styðst við SMT skólafærni til að skapa gott andrúmsloft í skólanum og lögð er áhersla á að koma í veg fyrir og draga úr óæskilegri hegðun nemenda með því að kenna og þjálfá félagsfærni. Unnið er markvisst með gildin þrjú, samvinnu, vináttu og ábyrgð. Í skólanum starfar teymi sem fylgir því eftir að unnið sé eftir þessum áherslum, kemur með hugmyndir, upplýsir og starfar með öðrum í skólanum.

Einstakir stefnuþættir:

- Áhersla á að starfa eftir fyrirkomulagi heilsueflandi grunnskóla í samstarfi við Landlæknisembættið. Í heilsueflandi grunnskóla er sérstök áhersla lögð á eftirfarandi átta þætti skólastarfsins: Nemendur, mataræði/tannheilsa, heimili, geðrækt, nærsamfélag, hreyfing/öryggi, lífsstíll og starfsfólk.
- Áhersla á jákvæða skólafærni gegnum SMT og draga úr óæskilegri hegðun nemenda með því að kenna og þjálfá félagsfærni.
- Áhersla á hreyfiuppeldi og leggja grunn að líkamlegri, andlegri og félagslegri velferð til lífstíðar.
- Áhersla á að skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar t.d. með þátttöku í heilsueflandi verkefnum líkt og Lífshlaupinu, Norræna skólahlaupinu, Göngum/hjólað í vinnuna og með daglegri útivist, leik vikunnar auk þess að kenna íþróttir, sund og dans samkvæmt stundaskrá.
- Áhersla á að stuðla að heilsusamlegu fæðuvali og að nemendur komi með hollt og gott nesti. Ýtt undir grænmetis- og ávaxtaneyslu. Hafragrautur stendur nemendum á elsta stigi til boða á morgnana.
- Áhersla á gott skólamötuneyti sem býður upp á hollan og næringarríkan mat.
- Áhersla á heilsutengdar forvarnir með markvissri kennslu þar sem tekið er á þáttum líkt og kvíða, matarræði, svefni, tannvernd, kynfræðslu, forvörnum gegn tóbaki og vímuefnum, og stuðlað að jákvæðri sjálfsmynd nemenda og skilningi á tilfinningum, bæði sínum eigin og annarra.
- Áhersla á samvinnu um forvarnarstarf við heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins gegnum verkefnið 6H heilsunnar.
- Áhersla á öflugt félagsstarf og samstarf við félagsmiðstöðina Mosann.
- Áhersla á að gefa áhugasviði nemenda rými í skólastarfinu, bæði í gegnum almennar kennslugreinar og valgreinar. Þannig fá nemendur tækifæri til að vinna út frá styrkleikum sínum og áhuga og byggja upp jákvæða sjálfsmynd.
- Áhersla á traust og gott samband kennara og nemenda og nemendasamtöl sem stuðla að yfirsýn og samvinnu kennara og nemanda um nám hans.
- Áhersla á kennslu sem hjálpar nemendum að öðlast skilning á þeim áhrifum sem menning, fjölmiðlar og tækni geta haft á heilsu og líðan.
- Áhersla á að styðja og fræða nemendur svo þeir geti tekið upplýstar og ábyrgar ákvarðanir í tengslum við eigið heilbrigði.
- Áhersla á að starfsfólk leggi sig fram um að vera góðar fyrirmyndir um heilbrigðan lífsstíl.

JAFNRÉTT

I

Í Hraunvallaskóla er stuðlað að skólastarfi sem starfar eftir lögum um jafnrétti og að bæði nemendum og starfsfólki líði vel í skólanum og geti tekið fullan þátt í starfinu án tillits til kynþáttar, trúarbragða, fötlunar, kynhneigðar eða nokkurs annars sem gæti mismunað fólki. Leitast er við að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýni og jafnréttis. Lögð er áhersla á að allir taki virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis. Slík jafnréttismenntun felur í sér gagnrýna skoðun á viðteknum hugmyndum í samfélaginu og stofnunum þess í því augnamiði að kenna börnum og ungmennum að greina þær aðstæður sem leiða til mismununar sumra og forréttinda annarra. Jafnréttismenntun í Hraunvallaskóla vísar í senn til inntaks kennslu, námsaðferða og námsumhverfis.

Í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) er hugtakið jafnrétti skilgreint sem regnhlífarhugtak sem nær til margra þátta. Hér á eftir er upptalning nokkurra þeirra í stafrófsröð: Aldur, búseta, fötlun, kyn, kynhneigð, litarháttur, lífsskoðanir, menning, stétt, trúarbrögð, tungumál, þjóðerni og ætterni.

Einstakir stefnuþættir:

- xiv. Áhersla á að allir í skólasamfélaginu taki virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis í öllu skólastarfi.
- xv. Áhersla á skólastarf sem starfar eftir lögum um jafnrétti.
- xvi. Áhersla á að nemendum og starfsfólki líði vel í skólanum og geti tekið fullan þátt í starfinu án tillits til kynþáttar, trúarbragða, fötlunar, kynhneigðar eða nokkurs annars sem gæti mismunað fólki.
- xvii. Áhersla á að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýni og jafnréttis.
- xviii. Áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.
- xix. Áhersla á að drengir og stúlkur eigi sem víðtækasta og jafnasta möguleika í öllu skólastarfi.
- xx. Áhersla á skóla án aðgreiningar í öllu skólastarfinu.
- xxi. Áhersla á nám um kyn og kynhneigð.
- xxii. Áhersla á nám um menningu, þjóðerni, tungumál, trúarbrögð og lífsskoðanir.
- xxiii. Áhersla á fræðslu og skilning á þróun Íslands sem fjölmenningsfélags.
- xxiv. Áhersla á félagslegan skilning á því hvað felst í fötlun.

LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á skólastarf sem skapar samábyrgt og sjálfbært samfélag. Lýðræðis- og mannréttindamenntun í Hraunvallaskóla byggist á gagnrýnni hugsun og ígrundun um grunnildi samfélagsins og að gera nemendur færa í að móta samfélag sitt og hafa áhrif á það. Í skólastarfinu er tekið mið af því að nemendur munu í framtíðinni taka þátt í lýðræðissamfélagi og því er mikilvægt að þeir læri um þess háttar samfélög. Einnig er tekið mið af því í öllum starfsháttum að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Gert er ráð fyrir því að börn og ungmenni læri til lýðræðis með því að læra um lýðræði í lýðræði.

Þannig er í öllu starfi Hraunvallaskóla tekið mið af jöfnum rétti allra án tillits til kynferðis, kynhneigðar, trúarbragða, litarháttar, uppruna, aldurs, starfsstéttar, fötlunar eða annarra þátta. Allir eiga að geta látið ljós sitt skína út frá eigin forsendum og hafa jöfn tækifæri til að vaxa og dafna. Nemendum er kennt um gildi skólans, um skyldur sínar gagnvart námi, framkomu við aðra og samfélaginu í heild, en einnig um réttindi sín varðandi velferð og líðan. Í Hraunvallaskóla er staðið vörð um rétt einstaklingsins til að vera eins og hann er sjálfur. Það birtist ekki síst í gildum skólans vináttu - samvinnu – ábyrgð.

Einstakir stefnuþættir:

- i. Áhersla á skólastarf sem ýtir undir samábyrgt og sjálfbært samfélag.
- ii. Áhersla á gagnrýna hugsun nemenda og að gera þá færa í að móta samfélag sitt og hafa áhrif á það.
- iii. Áhersla á virðingu fyrir manngildi hvers og eins.
- iv. Áhersla á rétt einstaklingsins til að vera eins og hann er sjálfur.
- v. Áhersla á skyldur nemenda gagnvart námi, framkomu við aðra og samfélaginu í heild.
- vi. Áhersla á fræðslu um réttindi og velferð barna.
- vii. Áhersla á að nemendur geti haft áhrif á eigið nám og námsefni.
- viii. Áhersla á að nemendur fái að tjá skoðanir sínar og hafa áhrif á mótun skólastarfsins í gegnum bekkjarfundi, bekkjarsáttmála, þátttöku í nefndum, teymum og ráðum í skólastarfinu.
- ix. Áhersla á virkt samstarf við heimili nemenda.
- x. Áhersla á virkt samstarf við æskulýðs- og íþróttastarf í hverfinu og grenndarsamfélag.

LÆSI

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að læsi nemenda feli í sér að rækta hæfileika til þess að eiga samskipti og afla sér upplýsinga á mismunandi hátt, vinna úr þeim, nýta sér og miðla þeim frá sér á merkingabæran hátt. Í Hraunvallaskóla birtist læsi nemenda í samvinnu og samskiptum nemenda þegar tekist er á við fjölbreytt og margvísleg verkefni sem fylgja skólastarfinu. Það endurspeglar þekkingu, skilning, túlkun og upplifun af námi og kennslu. Læsi tengir saman úrvinnslu þekkingar við eigin reynsluheim og er metið eftir aldri og þroska. Læsi lærist því jafnt í gegnum mannleg samskipti og daglegar athafnir sem og í gegnum skipulagða kennslu.

Læsi er félagslegt kerfi sem byggir á sameiginlegri þekkingu og reynslu manna. Læsi er í stöðugri þróun og háð þjóðfélagsbreytingum og tækniþróun og er mismunandi eftir áhugamálum og menningarheimum. Læsi reynir á hæfni einstaklings til að meðtaka það sem fyrir augu eða eyru ber og felur í sér kunnáttu til að finna hugmyndum og skoðunum farveg eða koma þeim frá sér á einhvern hátt, t.d. gegnum ólíka miðla, mælt eða ritað mál en stór hluti læsis felst í skilningi á rituðu og töluðu máli.

Einstakir stefnuþættir:

- i. Áhersla á að nemendur öðlist hæfni í læsi í víðum skilningi og að unnið sé á fjölbreyttan hátt með viðfangsefni gegnum hin ýmsu táknerfi.
- ii. Áhersla á að nemendur séu færir um að tjá skoðanir sínar og hugmyndir á sem fjölbreyttastan hátt.
- iii. Áhersla á að nemendur fái tækifæri til að afla sér upplýsinga á mismunandi vegu gegnum ólíka miðla.
- iv. Áhersla á félagsfærni með þjálfun í félagslegu læsi með markvissri samvinnu og samskiptum nemenda í leik og starfi.
- v. Áhersla á að nemendur séu læsir á tilfinningar sínar og annarra.
- vi. Áhersla á að nemendur séu læsir á umhverfi sitt og geti lagt mat á hvað sé viðeigandi við mismunandi aðstæður hverju sinni.
- vii. Áhersla á að nemendur séu færir í að lesa í ólíka menningu og menningarheima
- viii. Áhersla á að nemendur séu læsir á tungmál stærðfræðinnar og geti beitt því af öryggi í daglegu lífi.
- ix. Áhersla á heildstæða nálgun í lestrarkennslu frá 1.-10. bekk gegnum lestrarstefnu Hraunvallaskóla.
- x. Áhersla á markvissa kennslu aðferða í lestrarkennslu sem styðja við lesskilning og fjölbreytta ritun.
- xi. Áhersla á lestrarkennslu gegnum Byrjendalæsi þar sem lestur, ritun, tal og hlustun eru samofnir þættir og unnið er með þá á heildstæðan hátt.
- xii. Áhersla á samvinnu nemenda í lestrarnámi gegnum PALS
- xiii. Áhersla á merkingabær viðfangsefni sem byggja á gæðatexta.
- xiv. Áhersla á að ýta undir lestraáhuga nemenda og að þeir geti lesið sér til ánægju.
- xv. Áhersla á samstarf við heimili um lestrarnám og þjálfun nemenda.
- xvi. Áhersla á markvisst mat og viðbrögð sem miða að bættum árangri.

SJÁLFBÆRNI

Í Hraunvallaskóla miðar menntun til sjálfbærni að því að gera nemendum kleift að takast á við viðfangsefni sem lúta að samspili umhverfis, félagslegra þátta og efnahags í þróun samfélags. Í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) er greint frá því að algengur skilningur á hugtökunum sjálfbærni og sjálfbærri þróun feli í sér að við skilum umhverfinu ekki í verra ástandi til afkomendanna en við tókum við því. Þannig sé leitast við að mæta þörfum samtíðar án þess að skerða möguleika komandi kynslóða til að mæta þörfum sínum. Einnig er stuðst við þá skilgreiningu að sjálfbærni sé jafnvægisástand og sjálfbær þróun sé breytingarferlið þegar verið er að breyta þjóðfélagi, eða minni einingu, og færa það til sjálfbærni. Munur á hefðbundinni skilgreiningu og skilgreiningunni í Aðalnámskrá er fremur áherslumunur en merkingarmunur. Þessi áherslumunur hefur þá þýðingu í skólastarfi að leggja má áherslu á að margt smátt gerir eitt stórt, ekki þarf að bíða eftir stóru breytingunum til að geta fagnað þeim smærri.

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að skapa og nýta þekkingu til stuðnings sjálfbærri þróun, skapa virðingu fyrir náttúru og manneskjum og efla ábyrgð á sameiginlegri framtíð okkar. Það er gert með því að kenna nemendum að bera virðingu fyrir umhverfi sínu í orði og á borði. Nemendur taka þátt í að halda sínu nærumhverfi hreinu og er kennt að ganga vel um skólann sinn og virða eigur sínar og annarra. Vinna með sjálfbærni í Hraunvallaskóla birtist líka í áherslu á endurvinnslu og flokkun og að stuðla að því viðhorfi að við eigum að skila jörðinni af okkur heldur betri en við tókum við henni. Mikilvægt er að byggja upp og efla þekkingu nemenda gegnum lýðræðisleg vinnubrögð, samvinnu og félagslegri þátttöku alls skólasamfélagsins, þ.e. nemenda, foreldra og starfsmanna í samvinnu við grenndarsamfélagið.

Einstakir stefnuþættir:

- ii. Áhersla á að skapa og nýta þekkingu til stuðnings sjálfbærri þróun.
- iii. Áhersla á að skapa virðingu fyrir náttúru og manneskjum.
- iv. Áhersla á að efla ábyrgð á sameiginlegri framtíð okkar sem göngum um jörðina.
- v. Áhersla á endurvinnslu og flokkun á rusli.
- vi. Áhersla á góða umgengni og umhirðu innan og utan skólans og nærumhverfis.
- vii. Áhersla á að föt og aðrar eigur nemenda skili sér ávallt heim.
- viii. Áhersla á að nota fjölnotaumbúðir.
- ix. Áhersla á að matseðill sé í samræmi við sjálfbærni.
- x. Áhersla á umræðu og rökræður um umhverfisvernd nær sem fjær.
- xi. Áhersla á vettvangsferðir og þátttöku í alþjóðlegum samfélagsverkefnum s.s. jól í skókassa.
- xii. Áhersla á að kenna neytendafræðslu og fjármálalæsi.
- xiii. Áhersla á ábyrgð nemenda á umhverfi sínu og auðlindum.
- xiv. Áhersla á samstarf og samábyrgð nemenda, foreldra og starfsfólks skóla til að koma í veg fyrir sóun og vanvirðingu á umhverfi okkar.
- xv. Áhersla á lýðræðisleg vinnubrögð, samvinnu og félagslega þátttöku alls skólasamfélagsins í menntun til sjálfbærni.

SKÖPUN

Í Hraunvallaskóla er stuðlað að skapandi skólastarfi og að nemendur fái svigrúm til þess að finna eigin leiðir að markmiðum sínum. Áhersla er á að nemendur fái að njóta sín á eigin forsendum þannig að eiginleikar hvers og eins fái að njóta sín. Í skapandi skólastarfi er mikilvægt að námsumhverfi sé hvetjandi og að ýtt sé undir gagnrýna hugsun og aðferðir sem opna sífellt nýja möguleika. Kennsluhættir þurfa að vera fjölbreyttir og nemendur þurfa að hafa val um lausn verkefna. Þannig fá nemendur að finna styrkleika sína og rækta hæfileika sína. Kennari þarf að gefa sér tíma til að hlusta á nemendur og nýta það sem þeir hafa fram að færa. Vera óhræddur við að gefa færi á mismundandi leiðum að viðfangsefninu þannig að sýn hvers og eins nemanda á viðfangsefnið fái að koma fram. Sköpun í skólastarfi felst því í að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleikana hverju sinni.

Skapandi skólastarf í Hraunvallaskóla birtist á margan máta því skólastarf á opnum svæðum gefur gott tækifæri til sköpunar og samstarfs milli nemenda og kennara. Áhersla á fjölbreytta kennsluhætti og einstaklingsmiðað nám í daglegu starfi hvetur til skapandi vinnu innan allra námsgreina í skólanum. Kennarar leggja verkefni gjarnan þannig upp að nemendur hafi val um úrvinnslu, geti t.d. unnið gegnum leik eða söng og sýni öðrum afraksturinn. Í 1.-3. bekk er kennt samkvæmt aðferðum Byrjendalæsis sem býður upp á fjölbreytta og skapandi vinnu sem er samþætt við bóklegt nám. List- og verkgreinar fara fram í fjölbreyttum smiðjum þar sem nemendur eru hvattir til að útfæra úrlausn verkefna eftir eigin ímyndunarafli. Í skólanum eru samverustundir á sal þar sem nemendur fá tækifæri til að koma list sinni á framfæri og efla færni sína við flutning verkefna. Í þemavikur er vikið frá hefðbundnu skólastarfi og „andinn“ látinn ráða för. Félagsstarf í skólanum er einnig öflugur vettvangur fyrir nemendur til að tjá sig og efla færni á ólíkum sviðum.

Í Hraunvallaskóla er talið mikilvægt að nemendur hafi val um úrlausn verkefna. Hver og einn nemandi á að fá að vera hann sjálfur og blómstra á sínum forsendum. Mikilvægt er að mata ekki nemandann heldur reyna fremur að leiðbeina honum við að finna sínar eigin leiðir í nálgun viðfangsefnisins. Því er mikilvægt að fara ávallt fjölbreyttar leiðir að viðfangsefninu þannig að sköpun sé samtvinnuð öllu skólastarfi.

Einstakir stefnuþættir:

- i. Áhersla á skapandi skólastarf og að nemendur fái svigrúm til þess að finna eigin leiðir að markmiðum sínum.
- ii. Áhersla á að nemendur fái að njóta sín á eigin forsendum þannig að þeir rækta styrkleika sína og hæfileika.
- iii. Áhersla á að nemendur fái að uppgötva, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleikana hverju sinni.
- iv. Áhersla á að nýta möguleika skólastarfs á opnum kennslusvæðu til sköpunar og samstarfs milli nemenda og teymisvinnu kennara.
- v. Áhersla á fjölbreytta og skapandi vinnu gegnum Byrjendalæsi.
- vi. Áhersla á að nemendur búi til og æfi atriði og sýna öðrum nemendum á samverustundum.
- vii. Áhersla á list- og verkgreinakennslu þar sem reynir á frumkvæði, forvitni, gleði og sköpun í samvinnu við starfsmenn og nemendur.
- viii. Áhersla á fjölbreytt og skapandi verkefni gegnum þemanám og þemavikur.
- ix. Áhersla á að félagsstarf í skólanum sé öflugur vettvangur fyrir nemendur til að tjá sig og efla færni á ólíkum sviðum.

1.2.b Símenntun, þróunarstarf og innra mat skóla

Tilgangur:

Að stuðla að skólaþróun og færa skólanum aðferðir og tæki til að meta árangur og gæði skólustarfsins með kerfisbundnum hætti (sbr. aðalnámskrá grunnskóla, 2011, bls. 59).

Í Hraunvallaskóla er skólustarf í sífelldri mótun. Ný þekking á sviði uppeldis og menntunar, breyttar þjóðfélagsaðstæður og tækninýjungar kalla á endurskoðun skólustarfsins og knýja á um breytingar svo nám nemenda sé í takt við tímann og búi nemendur sem best undir framtíðina. Skólustarf í Hraunvallaskóla einkennist því af ríkri umbótaviðleitni þeirra sem þar starfa með hag nemenda að leiðarljósi. Því er mikilvægt að símenntun starfsmanna, þróunarstarf og innra mat skólans sé samtengt og samofið daglegu starfi skólans og stuðli að auknum gæðum í starfinu. Þannig eru niðurstöður innra mats nýttar til umbóta og þróunarstarfs og símenntun starfsmanna tekur mið af þeim. Skólastjórnendur og kennarar bera sameiginlega ábyrgð á því að skólustarf sé í stöðugri endurskoðun og að skipuleg, markviss og stöðug viðleitni til umbóta sé í skólanum.

Símenntun:

Ný þekking er ein uppspretta umbótastarfs. Mikilvægt er að starfsmenn séu virkir í sinni símenntun því þannig má frekar ná markmiðum skólustarfsins og stuðla að nútímaskólustarfi. Meginmarkmið símenntunar- og skólaþróunarátætlunar Hraunvallaskóla er að vinna að því að bæta hæfni skólans til að sinna verkefnum sínum í samræmi við opinbert regluverk (lög, reglugerðir, reglur og önnur fyrirmæli), styrkja staðbundið skipulag og vinna að góðri aðlögun stofnunar að síbreytilegum þjóðfélagsaðstæðum.

Einstakir stefnuþættir:

- I. Að starfsmenn hafi aðgang að skipulagðri endurmenntun til að auka og viðhalda hæfni, þekkingu og starfsgleði sinni, jafnframt því sem hún þjóni hagsmunum stofnunarinnar sem heildar.
- II. Að starfsmenn séu virkir í símenntun og tileinki sér jákvætt viðhorf til starfsþróunar.
- III. Að umbótastarf verði hluti af daglegum starfsháttum skólans.
- IV. Að símenntun taki tillit til þarfa nemenda og starfsmanna.
- V. Að vinna árlega símenntuarátætlun sem tekur mið af niðurstöðum innra mats og þróunarstarfi hverju sinni.

Þróunarstarf:

Í Hraunvallaskóla er áhersla á þróunarstarf. Í gegnum árin hafa fjölmörg verkefni verið unnin sem stuðla að nýbreytni og bættu skólustarfi. Mörg þessara verkefna eru órjúfanlegur hluti af starfi skólans. Hraunvallaskóli fékk viðurkenningu fræðsluráðs Hafnarfjarðar árið 2010 fyrir þróunarverkefni um samstarf grunn- og leikskóla.

Árið 2015 fékk skólinn viðurkenningu fræðsluráðs fyrir nýbreytni og þróunarstarf á unglíngastigi.

Einstakir stefnuþættir:

- Að skólaþróun sé samvinnuverkefni starfsmanna, foreldra og nemenda og vinnulag þróunarverkefna taki mið af því.
- Að skólaþróun stuðli ávallt að vellíðan og bættum árangri.
- Að skólaþróun sé ávallt í samræmi við stefnu og áherslur skólans.
- Að skólaþróun sé mikilvægur hluti af daglegu skólustarfi.
- Að starfsmenn tileinki sér jákvætt viðhorf til skólaþróunar.
- Að skólaþróun sé í samræmi við skólastefnu Hafnarfjarðar, grunnskólalög og Aðalnámskrá grunnskóla.

Innra mat:

Sjálfsmat hefur verið framkvæmt í Hraunvallaskóla frá upphafi. Sjálfsmatið hefur ekki verið byggt á ákveðnu sjálfsmatskerfi heldur eru teymi, matsteymi og umbótateymi, starfandi innans skólans. Haustið 2013 varð Hraunvallaskóli þátttakandi í Skólapúlsinum sem er veftækt kerfi sem miðar að upplýsingaöflun meðal nemenda, foreldra og starfsfólks í formi kannana sem gerðar eru eftir samræmdu ferli fyrir allt landið. Á grundvelli upplýsingaöflunar í Skólapúlsinum geta skólar séð niðurstöður sínar í samanburði við meðaltal annarra þátttakenda (skóla) í [Skólapúlsinum](#).

Einstakir stefnuþættir:

- Að innra mat sé samofið daglegu skólastarfi.
- Að innra mat efli þekkingu, hæfni og ígrundun starfsmanna á starfi sínu og skólastarfinu í heild.
- Að innra mat auki vitund starfsfólks um ábyrgð og skyldur.
- Að innra mat endurspegli lýðræðisleg vinnubrögð þar sem tekið er tillit til sjónarmiða allra þeirra sem koma að skólastarfinu.
- Að innra mat stuðli að auknum gæðum í skólastarfinu.
- Að niðurstöður innra mats séu nýttar til umbóta í skólastarfinu.

1.2.c Foreldrasamstarf, upplýsingamiðlun og mótun skólasamfélags**Tilgangur:**

Að skólasamfélag (starfsfólk, nemendur, foreldrar) hvers skóla vinni vel saman að mótun skólastarfsins og þeirra umgengishátta sem eiga að einkenna samskipti innan skólans og utan (sbr. aðalnámskrá grunnskóla, 2011, bls. 71).

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að menntun og velferð nemenda sé sameiginlegt verkefni heimila og skóla. Samstarfið er því mikilvægur og órjúfanlegur þáttur af daglegu skólastarfi. Í þessu samstarfi þurfa báðir aðilar að leggja sig fram við að sína hvor öðrum gagnkvæma virðingu og traust. Í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) segir að skólastjórnendur og umsjónarkennarar beri meginábyrgð á að halda uppi virku samstarfi með aðstoð annarra kennara. Þeir skulu kappkosta að skapa tækifæri til að auka hlutdeild foreldra í skólastarfi og stuðla að virku samstarfi á jafnréttisgrundvelli. Mesta áherslu ber að leggja á samstarf um hvern einstakling og að bæði heimili og skóli séu vettvangur menntunar.

Í Hraunvallaskóla er lögð áhersla á að rækta samstarf heimila og skóla og tryggja að foreldrar eigi greiðan aðgang að skólanum og öfugt. Velferð barna og farsæl námsframvinda byggist ekki síst á því að foreldrar styðji við skólagöngu barna sinna og gæti hagsmuna þeirra í hvívetna. Jafnframt að þeir eigi gott samstarf við skóla, veiti skólanum viðeigandi upplýsingar og taki þátt í námi barna sinna og foreldrastarfi frá upphafi til loka grunnskóla. Hafa ber í huga að foreldrar bera ábyrgð á uppeldi barna sinna og á þeim hvílir sú skylda að börnin sæki skóla og að þau séu eins móttækileg fyrir þeirri menntun sem skólinn býður og framast er unnt. Skólinn aðstoðar foreldra í uppeldishlutverkinu og býður fram menntunartækifæri.

Í Hraunvallaskóla er áhersla á gagnkvæma og virka upplýsingamiðlun milli heimilis og skóla og stuðlað að auknum kynnum foreldra af skólastarfinu. Gagnkvæm og virk upplýsingagjöf stuðlar að trausti milli foreldra og starfsfólks skóla og hjálpar þeim að deila ábyrgð og taka ákvarðanir sem lúta að velferð nemenda. Í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) segir að upplýsingagjöf milli heimila og skóla og samráð kennara og foreldra um nám og kennslu sé mikilvæg forsenda fyrir árangursríku skólastarfi. Skólar beri ábyrgð á að slíkt samstarf komist á og því sé viðhaldið alla skólagöngu barnsins. Virk hlutdeild og þátttaka foreldra í námi og starfi barna sinna er forsenda þess að foreldrar geti axlað þá ábyrgð sem þeir bera á farsælu uppeldi og menntun barna sinna.

Skólasamfélagið í Hraunvallaskóla er myndað af starfsfólki skólans, nemendum og foreldrum þeirra. Mikilvægt er að þessir hópar vinni vel saman að mótun þessa samfélags og þeirra umgengnishátta sem eiga að einkenna samskipti innan skólans og utan. Í Hraunvallaskóla er gert ráð fyrir að foreldrar taki þátt í mótun skólasamfélagsins og vinni að því með stjórnendum skólans, kennurum og öðrum starfsmönnum að koma markmiðum skólastarfs í framkvæmd og taki höndum saman til að tryggja sem best uppeldisskiyrði barna og almenna velferð þeirra. Með sameiginlegri sýn heimilis og skóla á meginviðmiðanir í hegðun og umgengni, skólabrag og áhersluatriði í skólastefnu er byggt upp traust og gott samstarf um skólastarfið í heild.

Einstakir stefnuþættir:

- Áhersla á hlutdeild foreldra í skólastarfi og stuðlað að virku samstarfi á jafnréttisgrundvelli.
- Áhersla á gagnkvæma virðingu og traust í samskiptum heimila og skóla.
- Áhersla á samstarf heimila og skóla um hvern einstakling, nám hans og velferð og að heimili og skóli séu vettvangur menntunar.
- Áhersla á virka upplýsingagjöf milli heimila og skóla og samráð kennara og foreldra um nám nemenda.
- Áhersla á virka upplýsingamiðlun til foreldra með reglulegum upplýsingabréfum umsjónarkennara, notkun Mentors, tölvupósts, heimasíðu, fréttabréfs skólans, skólakynningum að hausti og reglulegum samtalsdögum.
- Áhersla á sameiginlega sýn heimilis og skóla á meginviðmiðanir í hegðun og umgengni, skólabrag og áhersluatriði í skólastefnu.
- Áhersla á samstarf og stuðning við foreldrafélag Hraunvallaskóla og þátttöku foreldra í foreldrastarfi.
- Áhersla á samstarf foreldra í einstökum bekkjardeildum, námshópum og árgöngum, bæði um nám, félags- og tómsundastarf, velferð nemenda, bekkjaranda og meginviðmiðanir í uppeldisstarfi skólans.
- Áhersla á samráðsvettvang skólustjóra og skólasamfélags um skólahald gegnum skólaráð.

1.2.d Samstarf og tengsl skólastiga og tengsl við nærumhverfið

Tilgangur:

Að stuðla að sem bestu samstarfi um að svigrúm, sveigjanleiki og samfella sé í námi á milli skólastiga og í upplýsingamiðlun á skilum skólastiga (sbr. aðalnámskrá grunnskóla, 2011, bls. 72).

Meðal meginatriða nýrrar menntastefnu, sem mótuð var með gildistöku laga um leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla 2008, var að auka svigrúm, sveigjanleika og samfella á milli skólastiga og innan hvers skólastigs. Lögð er áhersla á að grunnskólinn komi betur til móts við ólíkar þarfir barna en það kallar á aukið svigrúm í skipulagi náms, þ.m.t. námslengd og skil milli skólastiga. Í Aðalnámskrá grunnskóla (2011) segir að helstu markmið samstarfs og tengsla milli skólastiga séu að skapa samfella í námi barna, koma til móts við þarfir þeirra og stuðla að markvissri uppbyggingu náms. Einnig er markmiðið að treysta gagnkvæma þekkingu og skilning á starfi kennara og námi nemenda og stuðla að vellíðan og öryggi barna þegar þau flytjast milli skólastiga.

Hraunvallaskóli er grunn- og leikskóli og samstarf milli skólastiganna er mikið. Segja má að nemendur hefji skólagöngu sína við tveggja ára aldur og ljúki henni við sextán ára aldur. Hraunvallaskóli fékk viðurkenningu fræðsluráðs Hafnarfjarðar árið 2010 fyrir þróunarverkefni um samstarf grunn- og leikskóla. Afrakstur þróunarverkefnisins birtist á margan hátt í daglegu skólastarfi og leitað er leiða til að styrkja böndin milli grunn- og leikskólans með því að styðja og bæta það starf sem þar er unnið. Lögð er áhersla á samstarf og samvinnu leik- og grunnskólabarna þar sem nám og reynsla af báðum

skólastigum nýtist sem best. Farsæll flutningur barna úr leikskóla í grunnskóla felur þannig í sér undirbúning og aðlögun og því er mikilvægt að leikskólabörn fái að kynna skólafarfinu á meðan þau eru enn í leikskóla. Til að tryggja farsælan flutning milli skólastiga er mikilvægt að upplýsingar um hvert barn berist til grunnskólans. Foreldrar eru mikilvægir tengiliðir milli skólastiganna og miðla upplýsingum um börn sín og leikskólagöngu þeirra en einnig er mikilvægt að upplýsingar frá leikskóla berist með formlegum hætti yfir til grunnskólans.

Í Hraunvallaskóla er lagt upp með að nemendur fái trausta náms- og starfsráðgjöf sem auðveldar þeim að velja nám við hæfi að loknu námi í grunnskóla. Mikilvægt er að nemendur fái traustar upplýsingar um framhaldsskólastigið í heild og einstaka skóla. Lögð er áhersla á að koma á virku samstarfi milli grunn- og framhaldsskóla og að nemendur fái tækifæri til að stunda nám í framhaldsskóla samhliða grunnskólanámi enda hafi þeir sýnt til þess fullnægjandi hæfni. Þannig er nemendum heimilt að stunda nám í einstökum námsgreinum á framhaldsskólastigi að loknu grunnskólanámi í viðkomandi greinum. Það er á ábyrgð sveitarfélags að koma á samstarfi grunn- og framhaldsskóla. Það samstarf er sameiginleg ábyrgð skólustjóra grunnskóla og skólameistara framhaldsskóla. Í samstarfinu felst ábyrgð á upplýsingagjöf milli skóla til nemenda og foreldra um nám á framhaldsskólastigi og hvernig samstarfi verði sem best háttað.

Í Hraunvallaskóla er stefnt að því að byggja upp virk tengsl við nærsamfélag og stuðla að jákvæðum samskiptum og samstarfi við einstaklinga, félagasamtök, fyrirtæki og stofnanir í nágrenni skólans. Þetta er mikilvægt til að auka fjölbreytni í námi, t.d. í valgreinum á unglingsstigi og til þess að tengja nám nemenda veruleikanum í nærumhverfi þeirra svo það verði merkingarbærara. Þessi tenging snýr t.d. að umhverfi, menningu, listum, íþróttum, félags- og tómstundastarfi og atvinnulífi. Það er því mikilvægt að virk og góð tengsl séu milli samfélagsins og skólans þar sem gagnkvæm virðing ríkir gagnvart þörfum og skyldum allra aðila.

Einstakir stefnuþættir:

- Áhersla á að skapa samfellu í námi barna, koma til móts við þarfir þeirra og stuðla að markvissri uppbyggingu náms
- Áhersla á að treysta gagnkvæma þekkingu og skilning á starfi kennara og námi nemenda og stuðla að vellíðan og öryggi barna þegar þau flytjast milli skólastiga
- Áhersla á samstarf og samvinnu leik- og grunnskólabarna þar sem nám og reynsla af báðum skólastigum nýtist sem best
- Áhersla á farsælan flutning barna úr leikskóla í grunnskóla með undirbúningi og aðlögun og að leikskólabörn fái að kynna skólafarfinu á meðan þau eru enn í leikskóla.
- Áhersla á virka upplýsingamiðlun um börn og leikskólagöngu þeirra og að upplýsingar frá leikskóla berist með formlegum hætti yfir til grunnskólans.
- Áhersla á að nemendur fái trausta náms- og starfsráðgjöf sem auðveldar þeim að velja nám við hæfi að loku námi í grunnskóla.
- Áhersla á að nemendur fái traustar upplýsingar um framhaldsskólastigið í heild og einstaka skóla.
- Áhersla á að koma á virku samstarfi milli grunn- og framhaldsskóla og að nemendur fái tækifæri til að stunda nám í framhaldsskóla samhliða grunnskólanámi.
- Áhersla á að byggja upp virk tengsl við nærsamfélag og stuðla að jákvæðum samskiptum og samstarfi við einstaklinga, félagasamtök, fyrirtæki og stofnanir í nágrenni skólans.
- Áhersla á virk og góð tengsl milli samfélagsins og skólans þar sem gagnkvæm virðing ríkir fyrir þörfum og skyldum allra aðila.

LOKAORÐ

Skólanámskrá skólans, á grundvelli aðalnámskrár grunnskóla og viðmiða frá sveitarfélaginu á grunni faglegrar samvinnu í skólakerfi bæjarins, er lykilplagg í skólastarfi þeirra. Í því felst að skólanámskráin nái að lýsa þeim gæðum sem skólar (ætla að) standa fyrir. Það er von bæjaryfirvalda að skólanámskrá hvers skóla nái því að vera gæðahandbók sem stuðli að árangursríkri og ánægjulegri skólagöngu hvers barns í bænum. Við eigum ekki að sætta okkur við neitt minna og það er hlutverk alls skólasamfélagsins að vinna að því. Með ósk um að þessi bekkjarnámskrá, sem einn tíundi af skólanámskrá skólans, stuðli að slíku með samvinnu allra sem að námi nemenda koma.

